

FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Na osnovu člana 24 Pravila studiranja na postdiplomskim studijama i Odluke Vijeća Filološkog fakulteta br: 01 – 72, od 29. 01. 2018. godine, Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

Odlukom Vijeća Filološkog fakulteta imenovana je Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata u sljedecem sastavu: prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentor; prof. dr Ljiljana Pajović Dujović i doc. dr Dušanka Popović. Komisija je razmotrila podobnost teme magistarskog rada „Slika drugosti u *Romanu o Londonu* Miloša Crnjanskog“ kandidata Milana Pesića (br.indexa 4/15). Naziv magistarskog rada, definisanje i opis predmeta istraživanja, obrazloženje o potrebama istraživanja, hipoteze, metodologija i projektovani ciljevi korektno su predstavljeni i jasno formulisani.

Obrazloženje teme

Kroz izabrani tematski okvir određen naslovom „Slika drugosti u *Romanu o Londonu* Miloša Crnjanskog“ ukazuje se na mogućnost sagledavanja semantike grada sa pozicije koja nadraستا prostorne konstrukte i prelazi u internalne, prvenstveno zahvaljujući poziciji glavnog lika kao *lika reflektora* u djelu. Time London postaje aktivni i motivacijski činilac naracije iz koje proističu identitetske i ideološke funkcije i značenja.

Predmet i ciljevi istraživanja

Predmet istraživanja u radu biće prikaz Londona kao novog svijeta koji se formira nakon svjetskih ratova kroz perspektivu koju zauzima lik koji pripada starom, predratnom

svijetu. Analizom osobnosti koje lik Rjepnina prepoznaju u Londonu, kandidat će pristupiti fenomenu *drugosti* u romanu. Dakle, analiza će biti usmjerena ka otkrivanju statusa 'drugog', vidova konstrukcije 'drugog' i karakterističnih postupaka u vezi sa tim procesom; ka oblicima percipiranja drugosti, kao i odnosa prema 'drugom' od kolonijalnih aspekata do realizacije u romanu. Drugost se može definisati kao ono nasuprot čega se gradi identitet, predstavlja različiti pogled na svijet, tj. svijest da on postoji. U kulturnim istraživanjima dolazi se do zaključka da je drugost konstrukcija subjekta, potpuno nedostupna, tj. da je konstrukt kulture koji podliježe objektivizirajućem shvatanju. London u posljednjem romanu Miloša Crnjanskog predstavlja drugost ne samo knjazu Rjepninu, već uopšte dobu koje je prethodilo svjetskim ratovima. London je mjesto, vrijeme, ljudi koji ga nastanjuju, sve osim Rjepnina iz čije se perspektive gradi predstava drugosti.

S obzirom na to da za osvjetljavanje lika Rjepnina u ovom romanu nije važno samo gdje se nalazi, već i kad, kandidat će, idući Bahtinovim tragom, objasniti prelamanje prostornih i vremenskih nizova kroz koje se oslikava i atmosfera cijelog djela. Kandidat će sagledati odlike londonskog hronotopa i njegov uticaj na stanovnike. Pomoću istraživanja Jurija Lotmana kandidat će analizirati semiotiku prostora, tj. prerastanje grada u nešto više od ljudske tvorevine. Koristeći istraživanja Jana Asmana i Alaide Asman, kandidat će osvjetliti kolektivno i kulturno pamćenje, re/konstrukciju prošlosti u mit, kao i mnemotope (prostore sjećanja).

Cilj istraživanja je da se na osnovu novog iščitavanja prošire dosadašnji načini percipiranja *drugosti* kroz sliku pojedinačnih i kolektivnog identiteta, a da bi se to ostvarilo, osnovna i pomoćne hipoteze argumentuju se u okviru priloženih tematskih poglavlja. Svrha istraživanja jeste pokušaj rasvjetljavanja načina na koji Crnjanski, stvaranjem predmetnosti Londona, percipira novi svijet i tretira teme razaranja identiteta, istorije i istine koje će se naći u djelima pisaca sljedeće generacije.

Hipoteze i metode istraživanja

Osnovna hipoteza kojom se kandidat rukovodi jeste ispitivanje identiteta čovjeka i identiteta prostora, kao i interakcije koje se proizvode ukrštajima mnemotopa. Pri tome, poslužiće mu pomoćne hipoteze: konstrukcija 'drugog' zasnovana je na binarnom načinu mišljenja; kategorija 'drugi' obuhvata potkategorije koje se identifikuju u odnosu na to koliko odstupaju od normativnog JA u odnosu na kolektivno MI; projekcija 'drugog' dovodi do sopstvenog 'drugog'.

Kandidat će se u radu koristiti saznanjima iz savremenih književnih teorija: strukturalizma, semiotike, naratologije i dekonstrukcije te postkolijalne kritike, uključujući aspekte kulturnih istraživanja i specijalne semantike. Pojmom istorijske metafikcije i njenog otjelotvorenja u romanu baviće se kroz istraživanje Linde Hačion. Budući da će kandidat proučavati različite vrste identiteta, vezanost identiteta i prostora, kao i ulogu koju pamćenje/zaborav ima u toj vezi, koristiće se istraživanjima Jurija Lotmana, Alaide Asman, Jana Asmana, Edvarda Saida i Homi K. Babe.

Kandidat će izvesti zaključke i o pojedinim identitetskim premisama koje se, kao korelativne, reflektuju u formi lirskog romana *Dnevnik o Čarnojeviću*, metafizičkog *Seobe*, istorijskog *Druga knjiga seoba*, romana sinteze *Kod Hiperborejaca* i ukazati na važne identitetske punkture "prostorne sintakse" Crnjanskog (pod kojom Juvan podrazumijeva odnos među fikcijskim tekstovima), kao i na način funkcionisanja nekih prostornih transgresija.

Struktura rada

Kandidat će u uvodnom dijelu rada sagledati aspekte i teorijska razmatranja pojma identiteta (jedinke, kolektiva, nacije i prostora), kao i problem krize identiteta u dvadesetom vijeku kroz radove Alaide i Jana Asmana.

Sljedeći dio rada kandidat će posvetiti osvjetljavanju identiteta glavnog lika i razloga zbog kojih je baš takav lik pogodan za rasvjetljavanje predmetnosti Londona u djelu. Zatim, kandidat će analizirati identitet Londona iz perspektive knjaza, položaj čovjeka u Londonu, diskontinuitet kao načelo njegovog funkcionisanja, pokušać da pronađe granice onoga što taj novi svijet predstavlja, i da pronikne u razlog Rjepninove mržnje prema Napoleonu. U tom smislu, kandidat će osvjetliti i odnose u tekstu koji ukazuju na procese koji demaskiraju težnju ka unifikaciji drugih kultura, odnosno položaj onih koji se protive tom procesu. U skladu sa tim, kandidat će poći od pregleda književnoteorijske misli Ane Buržinjske i Paveta Markovskog, gdje se iznosi stav da se pojam *postkolonijalno* tumači analoški (u odnosu na antologiju Billa Ashcrofta, Garetha Griffithsa i Helen Tiffin, *The Empire Writes Back: Theory and Practice in Post-Colonial Literature*) kao svaka kultura „obilježena imperijalnim procesom od vremena kolonizacije pa sve do danas“. Sam imperijalizam se pri tome ogoljuje kao politički sistem (ili ekonomski sistem) koji se temelji na kontroli, a takva tumačenja ukazuju na neke oblike postkolonijalnog identiteta. Na osnovu zaključaka proisteklih iz

prethodnog istraživanja, kandidat će sintetizovati karakteristike identiteta *grada* i aspekte čovjekove egzistencije u takvom konstrukt.

ZAKLJUČAK KOMISIJE

Pristup temi poduprijet je relevantnim činjenicama iz naučne i stručne literature, uz konsultovanje najnovijih naučnih doprinosa, tako da očekujemo cjelovit, savremen i naučno utemeljen naučni rezultat.

Priloženi spisak literature svjedoči o tome da kandidat ima veoma dobar uvid u relevantne teorijske studije iz oblasti predložene teme, kao i u radove o autoru čiji će romaneskni postupak obrađivati u radu.

Biografija kandidata Milana Pešića svjedoči o posjedovanju potrebnog znanja i o osposobljenosti za njegovu primjenu.

Komisija smatra da je tema „Slika drugosti u *Romanu o Londonu* Miloša Crnjanskog“ podobna za izradu magistarskog rada iz oblasti nauke o književnosti, tako da predlaže Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću da kandidatu Milanu Pešiću (br.indexa 4/15) odobri izradu magistarskog rada pod ovim naslovom.

KOMISIJA

Vesna Vukićević Janković
Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentor

Ljiljana Pajović Dujović
Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednica Komisije

Duška Popović
Doc. dr Duška Popović, član

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIM. JEN:	14.02.2018.		
ORG. JED.	BROJ	PRILOG	VRJEDNOST
01	186		

UNIVERZITET CRNE GORE

FILOLOŠKI FAKULTET

NIKŠIĆ

VIJEĆU FILOLOŠKOG FAKULTETA

Molim vas da prihvatite prijedlog komisije za ocjenu magistarskog rada „Slika drugosti u Romanu o Londonu Miloša Crnjanskog“ kandidata Milana Pešića u sastavu:

- 1. Prof. dr Vesna Vukićević Janković, mentor;
- 2. Prof. dr Ljiljana Pajović Dujović, predsjednik Komisije;
- 3. Doc. dr Dušanka Popović, član.

S poštovanjem,

Vesna Vukićević Janković
Prof. dr Vesna Vukićević Janković

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOLOŠKI FAKULTET
NIKŠIĆ

PRIMLJENO 21.02.2018.			
ORG. JED.	PRIO.	PRILOG	PRILEDNOST
01	223		